

Epidemiologische surveillance van bof

Bofvirus - 2017

Auteurs : Amber Litzroth¹, Dieter Van Cauteren², Viviane Van Casteren², Veronik Hutse³

Revisie : Paloma Carrillo⁴, Romain Mahieu⁵, Carole Schirvel⁶, Mireille Thomas⁷, Geert Top⁸

¹Epidémiologie van Infectieziekten, Sciensano; ²Gezondheidszorgonderzoek, Sciensano; ³Nationaal referentiecentrum voor mazelen, bof en rubella; ⁴Office de la Naissance et de l'enfance; ⁵Commission communautaire commune; ⁶Agence pour une vie de qualité; ⁷Deutschsprachige Gemeinschaft; ⁸Agentschap Zorg en Gezondheid;

Hoofdpunten:

- Van 2011 tot midden 2013 kende België een nationale bofuitbraak, sinds de tweede helft van 2013 is er een sterke daling in het aantal gevallen. Ook in 2017 bleven de gerapporteerde aantallen laag.

Surveillancebronnen

De surveillance van bof in België berust op de gegevens afkomstig van 4 verschillende bronnen:

- Gegevens afkomstig van het netwerk voor peillaboratoria, beheerd door Sciensano. Dit netwerk rapporteert bofgevallen sinds 2013.
- Gegevens afkomstig van het Nationaal referentiecentrum (NRC) voor mazelen, bof en rubella officieel erkend als NRC vanaf 2013. Dit NRC, onderdeel van Sciensano, staat in voor confirmatie van een bofinfectie met PCR en voor genotypering van het virus.
- Gegevens afkomstig uit het netwerk van peilartsen, beheerd door Sciensano. Dit netwerk voert een bofsurveillance uit sinds oktober 2012 en staat toe een consultatie-incidentie te berekenen. In 2018 is de opvolging van bof in dit netwerk stopgezet..
- Gegevens afkomstig van PediSurv, een netwerk van kinderartsen en huisartsen (uit Brussel) die gediagnosticeerde bofgevallen rapporteren bij kinderen (<15 jaar) sinds 2002.

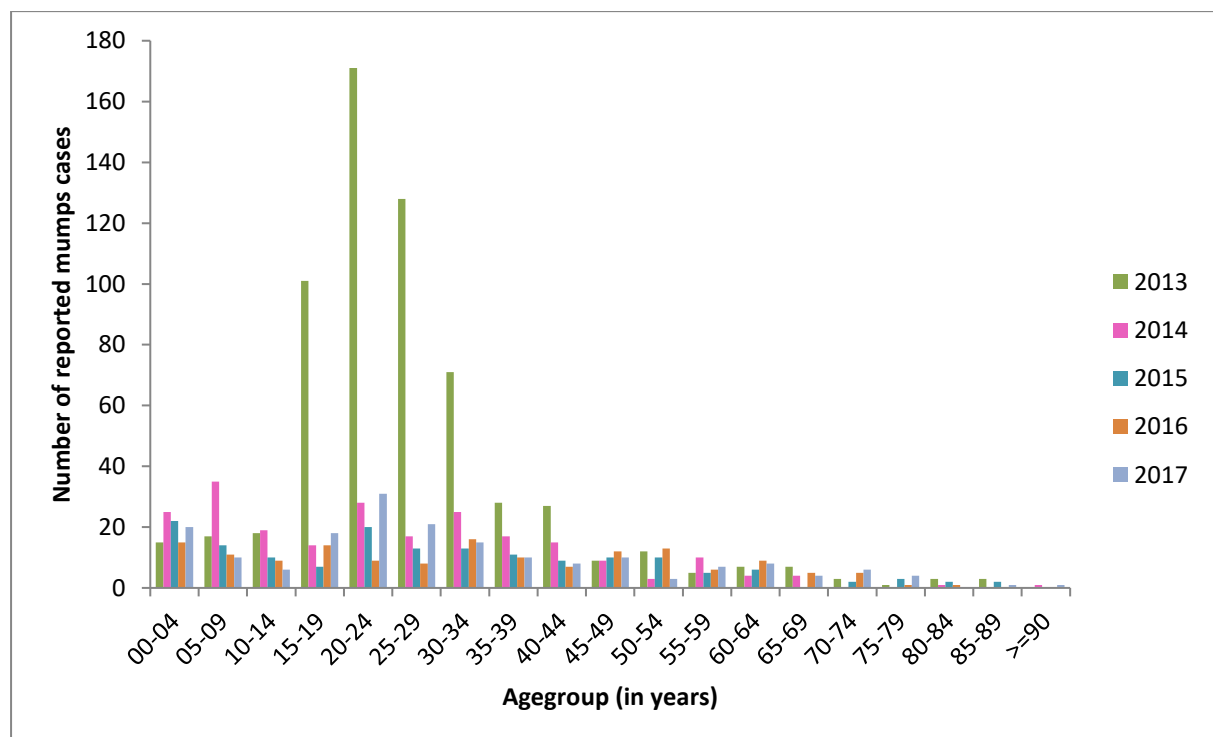
Bof is niet meldingsplichtig in België (het was enkel meldingsplichtig gedurende een korte periode naar aanleiding van de epidemie in 2011-2013).

Resultaten van de surveillance 2017

- Van 2011 tot midden 2013 kende België een nationale bofuitbraak. Sinds de tweede helft van 2013 is er een sterke daling in het aantal gevallen. Ook in 2017 bleef het aantal gevallen laag.

- In 2017 werd de consultatie-incidentie bij de huisartsenpeilpraktijken geschat op 16,3/100.000 (95% CI: 13,5-19,1) personenjaren, tegenover 15/100.000 (95% CI: 9,2-23,1) personenjaren in 2016. Deze lichte stijging is niet significant.
- De gegevens van de Peillaboratoria toonden een lichte stijging in het aantal geregistreerde bofgevallen in 2017 (N=183) ten opzichte van 2016 (N=152). In 2017 werden er 147 gevallen in Vlaanderen gediagnosticeerd, 11 in Wallonië en 17 in Brussel (voor 8 was de regio niet gekend). In 2017 werden de meeste gevallen gerapporteerd bij 20-24-jarigen (n=31), gevolgd door 25-29 jarigen (n=21) (Figuur 1).
- In PediSurv werden in 2017 slechts drie gevallen van bof gerapporteerd, tegenover vier gevallen in 2016.
- In 2017 werden in het NRC 41 stalen ter bevestiging van bof aangeboden, waarvan er twee werden bevestigd (één genotype G, één niet bepaald). In 2016 werden drie van de 26 aangeboden stalen bevestigd.
- Tabel 1 geeft een overzicht van de evolutie van de gevallen van bof sinds 2010 volgens de verschillende gegevensbronnen.

Figuur 1: Aantal gerapporteerde bofgevallen in België per leeftijdsgroep, 2013-2017
(Bron: Peillaboratoria, Sciensano)

Tabel 1: Evolutie van bof in België volgens gegevensbron, België, 2010-2017

Gegevensbron				
Jaar	Peillaboratoria (N)	Huisartsen- peilpraktijken (consultatie-incidentie per 100.000 personenjaren)	NRC (N)	PediSurv (N)
2010	/	/	/	25
2011	/	/	/	15
2012	/	/	/	33
2013	633	95,0/100.000 (95% CI: 80,9-110,9)	69	52
2014	228	18,3/100.000 (95% CI: 12,4-26,2)	14	49
2015	161	21,3/100.000 (95% CI: 14,7-29,9)	12	16
2016	152	15/100.000 (95% CI: 9,2-23,1)	3	4
2017	183	16,3/100.000 (95% CI: 13,5-19,1)	2	3

/: Geen opvolging van bof door deze bron voor dit (volledig) jaar

Belang voor volksgezondheid

Sinds veralgemeende vaccinatie met het mazelen-bof-rubella vaccin in 1985, en door de hoge [vaccinatiegraad die werd bereikt](#), daalde de incidentie van deze ziekten aanzienlijk. Van 2011 tot midden 2013 vond echter een uitbraak van bof plaats die vooral jongvolwassenen in de studentensteden trof. Een na vaccinatie met de tijd afnemende bescherming (“waning immunity”) speelde hierbij vermoedelijk een belangrijke rol. Vanaf de tweede helft van 2013 kende het aantal geregistreerde gevallen in de verschillende surveillancesystemen opnieuw een sterke daling. Ook in 2017 bleven de aantallen laag.

Meer informatie

- Europese gevalsdefinitie bof: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018D0945&from=EN#page=31>
- Verdere informatie over bof in het kader van de aanpak van uitbraken: https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Parotitis%20epidemica_v2014.pdf
- Nationaal referentiecentrum voor mazelen, bof en rubella: https://nrchm.wiv-isp.be/nl/ref_centra_lab/measles_rubellavirus/default.aspx
- Epidemiologie van bof in Europa: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/mumps-annual-epidemiological-report-2016>

Het project wordt financieel ondersteund door:

